

За мојата неверојатна мајка која
секогаш верува во мене...

**АКО И ТИ САКАШ КНИГИ...
ИЗДАВАЧКА КУЌА САКАМ КНИГИ**

www.sakamknigi.mk

На светот има толку многу книги, а толку малку време...

Строго избрани одлични наслови за сите кои сакаат книги со уникатни приказни достоини за нивното време...

Наслов на оригиналот

Sophie & Carter
© 2011 Chelsea Fine

Copyright © за македонското издание

Издавачка куќа Сакам книги, 2015

Издавач Издавачка куќа Сакам Книги

Преведувач Ивана Спасев

Лектор Марија Иванова

Главен уредник Ивана Спасев

Компјутерска обработка Диме Спасев

Дизајн на корица Диме Спасев

Печатење Графостил - Скопје, 2015

Тираж 1000 примероци

Сите права за книгата се задржани. Ниту еден дел од ова издание не смее да биде препечатуван, копиран или објавуван во која било форма или на кој било начин во електронските или печатените медиуми, без писмена согласност од издавачот.

СОФИ И КАРТЕР

ЧЕЛЗИ ФАЈН

АКО И ТИ САКАШ КНИГИ...

СОФИ

Доцнам на часот по англиски.

И не ми е првпат. Ова ми се случува често. Имам обичај да се трткам за време на ручекот. „Трткање“ е збор што мајка ми го користеше кога сакаше да ме нарече мрзлива. Јас никогаш не го користам на глас, но често си го користам во себе.

Значи доцнам на час.

Трчам низ ходниците (па, ајде да бидеме искрени овде, не трчам, туку одам. Нормално. Часот по англиски јазик не ме возбудува, па одбивам да се препотувам поради него) и размислувам за тоа каков изговор ќе смислам за моето доцнење овој пат, кога го здогледувам.

Картер Џекс.

Тој ми го запира срцето, ми го испрекинува дишењето, прави да посакам да запеам на глас.

Знам, ова е лигаво, нели? Но, ах, вистина е.

Тој не е најпопуларното момче во училиштето.

Софи и Картер

Тој не е најзгодниот тип на светот. Но за мене, тој е сè.

Малку ми се гади од себе што ме исполнуваат вакви драматични, типично женски мисли. Но не можам да се воздржам. Тој ми го изместува целиот свет.

Знаете како родителите секогаш кажуваат некои работи во стилот на: „Ако сите твои пријатели скокнат од мост, ќе скокнеш ли и ти?“

Па, ако Картер скокне од мост, јас нема само да скокнам по него. Јас би се фрлила и би летнала надолу за да можам да го стигнам и да го фатам за рака додека заедно летаеме кон смртта.

Аха.

Ете колку сум одлепена.

Па, да се вратам на темата, Картер е во ходникот и ме гледа со крената веѓа и онаа негова позната симпатична насмевка. Ги носи неговите избледени фармерки во комбинација со сина маичка и изгледа како штотуку да излегол од реклама во списание. И него дефинитивно можат да го сликаат за реклама во списание.

Широки раменици, силна вилица, сиви очи кои практично прободуваат... Сè во врска со него е совршено за фотографирање.

Сè, освен лузните.

Чувствувам дека срцето ми се стега во градите и веднаш ги пренасочувам мислите кон поубави нешта.

Како на пример, вадење заби.

Полека одиме еден накај друг. Во ходникот сме само ние двајца, наоколу нема други ученици, што е реткост. Обично не налетуваме еден на друг додека сме на училиште, барем не кога сме сами. И така ни одговара.

Кога сме на училиште, ние се преправаме дека не се знаеме. Тоа е еден премолчен договор, едно немо разбирање што го имаме со години. Тоа ги одржува нашите животи на училиште одвоени од нашите животи дома и ни помага да не спобудалиме. Училиштето е нашето бегство.

Кога се доближуваме еден до друг, јас отсутно вдишувам, уживајќи во познатиот мирис на сапунот на Картер. Тој мириса како океанот.

Јас никогаш не сум била на океан, а не пак да го мириснам, но во мојот ум, океанот мириса како Картер. Што значи дека јас го обожавам океанот.

„Пак доцниш?“ вели Картер и се насмевнува. „Кој ти е денешниот изговор, Софи?“

Се топам кога ќе го чујам како го изговара моето име.

Тој ме знае страшно добро, па затоа знае дека секогаш доцнам на часот по англиски.

„Размислувам овој пат да ја префрлам вината врз некоја наводно расипана шолја во женскиот тоалет“, велам додека си ја ставам косата зад увото. Мојот глас звучи нормално затоа што јас сум добра во преправање во близина на Картер. Ја имам усовршено глумата за пред него, па не ми е проблем да се однесувам како сè да е најнормално.

Тој се насмевнува.

Јас се топам.

Нашиот разговор продолжува.

„Посакувам да одевме на часови по англиски кај истиот професор. Баш би сакал да гледам како професорот ти држи предавања за доаѓање навреме секој Божји ден...“ вели тој, превртувајќи со очите, „...и тој по него, и тој по него. Кутар човек.“

Софи и Картер

Јас само му се насмевнувам затоа што секоја друга реакција (како на пример тоа да му се фрлам во раце и да почнам да го бакнувам) би била глупава. „Да, па, напредниот англиски е само за нас најпааметните. А ти не треба да си на час сега? И што имаш во моментов, *основи на женкарство?*“

Картер не е најпопуларното момче во училиштето, но тој дефинитивно има сериозен број на обожавателки.

Јас го мразам овој факт во врска со него.

И исто така го обожавам овој факт во врска со него.

„Ах, ти знаеш дека мене не ми требаат часови за жени. Сè ми е научено.“ Ми упатува една вообразена насмевка, а јас го погледнувам со подзамижани очи и си ги гризам усните за да не се насмеам.

Тој воопшто не е вообразен, но како што реков, ние се преправаме додека сме на училиште. На училиште, ние сме комплетно различни деца. Ние овде сме нормални деца.

„Навистина? Конечно ги сфати сите анатомски разлики меѓу нашите полови?“ го задевам затоа што тој ми го дозволува тоа.

„Ах, ти многу добро знаеш дека јас го имам сфатено сето тоа уште од пред неколку години.“

Не, јас всушност не *знам* многу добро, но јас имам уши, а моите уши *знаат* многу добро.

„Жените“, почнува тој, дувајќи ги градите и зборувајќи со авторитет, „се едноставни. Само треба постојано да им делиш комплименти и ќе мислат дека си неверојатен.“

Ова, со сигурност, знам дека не е точно. Затоа што Картер никогаш ми нема дадено комплимент мене, а јас сепак мислам дека е неверојатен.

Јас сум глупава. Но не ми е гајле.

„А мажите“, возвраќам јас, доближувајќи му се малку, затоа што кога сме на училиште, тој секогаш непријатно се згрчува кога сум во негова близина, „се слаби. Затоа што ние треба само да ги испапчине усните и да трепнеме со трепките, а тие се подготвени да направат сè што ќе им побараме.“

Неколкупати трепкам и непоколебливо го гледам во очи додека тој се обидува да не го промени изразот на лицето. Ох, колку добро го знам.

„Внимателно, Софи.“ Неговиот глас е низок, толку многу што се чувствувам како да ми го гали струкот. „Продолжи да кажувај вакви работи и ќе помислам дека не си толку невина како што изгледаш.“

Тој знае сè за мене, па неговите зборови се празни.

Гледаме еден во друг без мрдање. Нашето дишење е нечујно, а јас сум сигурна дека моето срцебиење одекнува низ целиот ходник. Не сакам да го свртам погледот, не сакам да престанам да го гледам во очи, па не попуштам. Не попушта ни Картер, што потполно ми одговара. Јас со задоволство би продолжила да го гледам во очи вака, сè додека не умрам од глад.

Гледате? Будала.

Овие ретки средби во училиштето, кога околу нас неманикој друг, ни дозволуваат да се однесуваме како и секој друг ученик од четврта година. Ние флертуваме, висиме по ходниците, си ги вдишуваме пулсовите еден на друг... баш како нормални тинејџери.

Но во реалниот живот, јас никогаш не се чувствувам како тинејџер и баш тоа е причината поради која посакувам ваквите моменти никогаш да не завршат.

Во ходникот се слуша една поразена воздишка. „Зарем вие двајца не можете да стигнете на час навреме како сите други ученици?“ Тоа е нашиот директор,

Софи и Картер

господинот Вестли. Тој звучи уморно, но ние знаеме дека не е лут. Човекот е силен само на зборови.

„Не.“ Двајцата одговараме во исто време и го вртиме вниманието кон него. Не гледаме еден во друг. Изговарањето на иста работа во исто време не е ништо ново за нас.

Господинот Вестли воздивнува и затресува со главата. „Добро тогаш. Ајде одете на час.“

Тој си заминува без да погледне во нас за да се увери дека ќе се упатиме кон училиците. Но нашиот момент заврши, па се разделуваме.

„Се гледаме подоцна?“ прашува Картер.

Треперењето кое го насетувам во неговиот глас, надежта што ја слушам, во исто време ми го крши срцето и ме прави комплетна личност.

Му намигнувам затоа што мене не ми е чудно да му намигнам. „Се разбира“, велем затоа што јас сум секогаш тука за него.

Ние никогаш не сме направиле ништо. Никогаш не сме биле ништо повеќе од пријатели. Никогаш не сме се ни бакнале.

Но кога станува збор за тоа јас да бидам тука за него и слепо да му го нудам своето срце на дланка, јас сум му сигурна опција.

И тој го знае тоа.

И тој е внимателен со тоа.

И тоа е причината поради која Картер Џекс ми е најдобар пријател.

КАРТЕР

Јас и Софи не се враќаме од школо заедно. Никогаш не сме се враќале заедно. Но ние живееме еден до друг на улицата Пенроуз.

Баш еден до друг. Врата до врата.

Софи обично оди десетина метри пред мене кога се враќаме накај дома. Јас сум навикнат на ова и пријатно ми е. Има денови кога Софи не оди на училиште затоа што е болна или поради некоја друга причина, каква и да е, па тие денови не се чувствувам убаво и целиот пат ми делува некако чудно и погрешно. Тие денови се враќам накај дома сам и мислам дека никогаш не можам да се приберам доволно брзо.

Но таа денес е тука, оди пред мене. Не ми придава никакво значење, се однесува како воопшто да не забележува дека одам зад неа, а тоа е наш премолчен договор. Кога околу нас има други луѓе, пријатели или познаници, ние се однесуваме како да не се знаеме.

Така работите остануваат малку поедноставни. Така ја држиме реалноста заклучена настрана.

Софи и Картер

Ги ставам рацете во џебовите, а мојот поглед се вперува во познатите пукнатини на тротоарот под мене. Ветрот ги разнесува миризбите на нашето соседство и ги внесува во мојот нос додека чекорам. Земја... Гума... Стакло... Дури и благ мирис на ѓубре; тоа се мирисите кои ги исполнуваат моите ноздри и ме потсетуваат на дома.

Ние не живееме во најубавиот дел од градот, но би можело да биде и полошо.

Можеби куќите се мали, евтини и накривени, но затоа дрвјата се големи и стојат гордо и високо. Големи дабови ги истегнуваат своите гранки над покривите кои протекуваат и сидовите чија боја се лупи надолу, чувајќи ги тајните за да останат во куќите и бранејќи ги прозорците за сонцето да остане надвор.

Не дека сончевата светлина би можела да помогне кога би влегувала во куќите.

Ја кревам главата и ја набљудувам улицата. Ова маало веројатно било многу убаво некогаш... Пред тротоарите да испукаат и да се искриват, пред уличните ламби да почнат да висат под чудни агли. Сигурен сум дека постоело време кога улицата Пенроуз била совршено место за шетање кучиња и семејни вечери и правење скара и седенки со пријатели.

Но веќе не е така.

Единствените кучиња во ова маало се улични кучиња, а скарите се нешто што го имам видено само на телевизија.

Воздухот го размрдува едно пријатно ветре кое нежно ѝ ја крева косата на Софи од рамениците. Гледам делче од нејзиниот профил кога нејзината коса се крева и си се насмевнувам. Софи нема поим колку е убава.

Кога сме на училиште, таа шета наоколу со својот

штит и не им обрнува внимание на тинејџерските неандерталци кои се борат за нејзиното внимание. Децата не разбираат зошто Софи е толку тивка и незаинтересирана. Тие не знаат ништо за неа.

Но јас знам.

Од еден од високите дабови паѓа едно ливче и ја допира раката на Софи пред да падне на земјата. Мојот поглед останува вперен во неа додека се доближуваме до нашите куќи.

Јас обожавам да ја гледам додека оди - и тоа не на перверзен начин. Да не се разбереме погрешно, таа има убаво тело. Впрочем, кај неа сè е убаво.

Но има нешто во нејзиното одење... во нејзиното исправено држење, во тоа како ја држи главата крената и исправена и знае каде оди. Прекрасно е.

Ја гледам како оди на десетина метри пред мене уште од трето одделение. Тоа беше годината кога се всели во куќата до мојата.

Ние имавме по девет години, мојот живот беше пекол, а таа беше нова.

Таа исто така беше причината што одев на училиште. И причината што се будев наутро. И причината што продолжував да дишам.

Ветувањето за Софи.

Сега пушта едно ливче хартија на земја без да застане. Ливчето е за мене. Тоа е начинот на кој „разговараме“ додека се враќаме накај дома.

Продолжувам да го држам истиот чекор и покрај тоа што ми доаѓа да се стрчам до местото каде што го фрли ливчето и да го грабнам како посесивен загар.

Моите стапала конечно стигнуваат до местото каде што падна пораката, па ја подавам раката за да ја земам без да престанам да чекорам.

Софи и Картер

Го одвиткувам малото ливче. Целото е покриено со насмеани човечиња. Многу јасно.

Престани да зјапаш во мојот задник.

Се насмевнувам.

Како што реков, таа има прекрасно тело, но јас во моментов не зјапав во нејзиниот задник.

Таа знае дека не зјапам.

Не. Јас гледам во нејзините слаби прсти, замотани околу прерамката на нејзината училишна чанта како магнети. Ковчињата ѝ се бели, а подлактицата стегната. Таа е напната.

Уште малку и ќе стигнеме. Ова е најлошиот дел од денот - за двајцата.

Ја ставам нејзината порака во џебот и длабоко вдишувам. Сега стоиме пред нашите куќи. Софи не ме погледнува, не ми кажува *чао*. Јас не ја погледнувам, не ѝ мавтам.

Затоа што ова е почетокот на крајот на нашиот ден. Ова е моментот кога работите тргнуваат во лош правец.

Ова е причината што таа ми ја фрли пораката.

Затоа што таа знае, исто како што знам и јас, дека на двајцата ни треба малку лежерност и несериозност пред да влеземе во нашите домови после часовите.

Домови.

Реално, тоа не се домови. Тоа се само куќи каде што спиеме.

Каде што јадеме - ако имаме среќа.

Каде што плачеме и каде што се бориме.

Каде што крвариме и се кршиме.

Челзи Фајн

Каде што се веднеме, се криеме и врескаме.

Каде што креваме раце.

Каде што воздивнуваме.

Каде што едвај преживуваме.

Јас го знам сето ова затоа што нашите куќи ги дели простор од неполни десет метри. Нејзината спална соба гледа кон мојата. Прозорецот од нејзината кујна е свртен кон прозорецот од мојата кујна.

Ние гледаме сè што му се случува на другиот. Тоа е ужасно, нападно, натрапнички и срамно.

Тоа исто така е причината што Софи Хартмен е мојата најдобра пријателка.

СОФИ

Мајка ми е проститутка.

Таа се нарекува себеси придружничка или ескорт, но реалноста е дека е курва.

Јас ја презирам.

Не поради нејзината професија. Впрочем, нејзината „работа“ со години е заслужна за тоа што ние имаме храна на масата и алишта на грбовите. Таа е прекрасна и секси. Прилично сум сигурна дека е добра во она што го работи.

И покрај тоа што можеби звучи неверојатно, не, јас не ја презирам поради тоа што е проститутка, туку ја презирам затоа што во текот на изминатите неколку години, таа исто така стана и зависник од дрога.

Имам три помали браќа и сестри. Јас мислам дека сите ние имаме различни татковци, иако мајка ми се колне дека сите сме деца на некој „многу кул тип“ по име Амос.

Амос е глупаво име. Се надевам дека лаже.

Како и да е, овој Амос се нема појавено овде, ох, никогаш, па остануваме само јас и „малите“ (како што обично ги нарекувам).

Мајка ми, во нејзината себична замаеност и збунетост предизвикана од страна на дрогата не си доаѓа дома речиси никогаш. Понекогаш се сомневам дека воопшто знае каде ѝ е домот. Малите повеќе воопшто не ме прашуваат каде е таа затоа што се навикнати на нејзиното исчезнување кое може да трае и по неколку месеци. Вака е со години.

Тераме без пари најдолго што можеме, но кога сопственикот на куќата во која живееме под кирија ќе почне да врти без престан, јас морам да ја лоцирам мајка ми.

Кога имам потреба да ја најдам, му се јавувам на Пит, менаџерот на мајка ми (или подобро кажано: макротот). Пит е мрсул - тоа не е никакво изненадување - но тој секогаш ме поврзува со мајка ми.

Кога конечно ќе ја добијам на телефон, таа се смее и плаче и пее и ми кажува колку многу не сака сите и колку ѝ е жал што ја немало неколку дена (односно неколку месеци) и дека наскоро ќе си дојде дома (можеби за Божиќ?).

Јас си го прегризувам јазикот за време на разговорот затоа што знам дека сè е до дрогата. Длабоко во себе знам дека кога не е пијана или издрогирана, мајка ми навистина не сака и го мрази тоа што е себична.

Па така јас ја слушам и ги кажувам сите правилни работи: и јас те сакам тебе, и ти ни недостигаш, да, на малите им оди добро на училиште и се сеќаваат која си.

На крајот, пред да спуштиме, ја замолувам да донесе нешто пари.

Тоа е моментот кога станува страшно емотивна и

Софи и Картер

исполнета со вина и почнува да ми ги ветува месечината и свездите.

Јас не го сакам сончевиот систем. Сакам само да купам леб и да бидам сигурна дека нема да нè исфрлат на улица.

Обично треба да поминат неколку дена, но парите најпосле се појавуваат на мојата сметка во банката. Јас ги плаќам сите сметки, неколку дена се успивам со плачење и се надевам дека ќе успееме да издржиме барем уште неколку месеци без да морам да барам пари од неа.

Малите не знаат ништо од ова. Тие мислат дека нашата мајка многу патува службено. Навикнати се јас да бидам родителот и да им правам вечера, да ги легнувам во кревет, да ги поставувам правилата во куќата и да се грижам за нив кога се болни.

А и јас сум навикната на сето тоа.

Како и да е, овие работи прават јас да се чувствувам исушено однатре.

Затоа што без мајка, нема кој да се грижи за мене.

Со исклучок на Картер.

Тој е причината поради која имам сила и волја да се справувам со работите како: учење на тригодишно дете како се моча во нокшир, казнување на деветгодишно дете и подучување на единаесетгодишно дете.

Малите сега се малку поголеми. Клои има шест, Аврам дванаесет, а Мајкл четиринаесет години.

Јас имам осумнаесет години. Се чувствувам како да имам четириесет.

Сега кога сите одиме на училиште во текот на денот, не морам да се секирам барем за плаќањето дневен престој, а тоа е големо олеснување.

И сега кога сум легално полнолетна, можам да ги

земам малите од училиште ако се разболат или - во случајот на Мајкл - се степаат. Фала Му на Бога што неговата прва година во средното училиште сега за сега поминува без инциденти.

Порано не беше олку лесно.

Влегувам во нашата куќа и проверувам да не мајка ми случајно е дома. Во текот на годините, неколкупати ѝ се има случено да си дојде дома за да нè „изненади“ сите, а тоа обично поминува подеднакво добро како и сообраќајна незгода. Јас само се обидувам да ги спречам катастрофите кои би можеле да произлезат од судир со малите.

Сè ова е за никаде.

Јас обично стигнувам дома дваесетина минути пред да стигне автобусот со малите. Тоа е најлесниот дел од мојот ден. Тоа се дваесет минути во кои можам да бидам тинејџер во мојата куќа.

Кога ќе стигнат малите, јас сум мајка. Јас сум татко. Јас сум законот. Јас сум медицинската сестра. Јас сум наставничката. Јас сум домашната помошничка. Јас сум готвачката. Јас сум проклетиот атлас на семејството.

Ја упорно чекам нозете да ми откажат под мене.

Картер знае. Тој му помага на светот да продолжи да се врти и ми помага мене да го носам на раменици.

Ја вадам домашната работа, го вклучувам телевизорот и се обидувам да завршам барем малку, колку што можам за дваесет минути. Времето лета и наскоро Клои влегува во куќата со потскокнување, а зад неа и Аврам.

Клои е среќна, надежна и неупатена.

Ја сакам до коска.

Аврам е груб, валкан и безобсирен.

Софи и Картер

И него го сакам до коска.

„Еј, Софи! Може да добијам некаква ужинка?“
Клои ми се насмевнува со нејзиното слатко лице.

Ја гушкам и ѝ го земам малиот ранец. „Секако, душичке.“ Го отворам нејзиното ранче и го вадам картонот со зборови за вежбање. „Ајде обиди се да ми кажеш како се пишуваат овие зборови на глас додека јас да земам нешто за папкање, важи?“

Таа почнува да го кажува првиот збор додека јас сечам една банана која е повеќе кафена отколку жолта.

Сега си доаѓа и Мајкл. Ние одиме во истото училиште, но тој има уште еден дополнителен час после мене затоа што оценките не му беа блескави минатата година, па сега надоместува за тоа.

„Еј“, му велеам.

„Еј“, ми мрмори тој. Мајкл е премногу кул за да покаже дека си ја сака поголемата сестра.

Без разлика на тоа, јас и него го сакам до коска.

„Седни, извади ја домашната работа.“ Пред година дена сфатив дека единствениот начин за да ги натерам сите да си ги напишат домашните работи е да ги седнам на маса веднаш по часовите додека јадат нешто.

Огорченото негодување на момчињата е очекувано. Го бакнувам Аврам во врвот од главата и му го стегам рамото на Мајкл. Тие се преправаат дека ги нервира кога го правам тоа.

Но реалноста е дека не ги нервира. Тоа им треба.

Земам неколку јаболка кои веќе почнале да скапуваат, па ги сечам и нив. Мене не ми треба ужинка. Јас јадам на училиште најмногу што можам.

Малите игриво се закачаат на масата во кујната додека јас им ја принесувам скромната чинија со

овошје. Масата се ниша, потсетувајќи ме да пикнам нешто под нерамните ногарки за да ја прицврстам кога ќе имам прилика.

Се упатувам кон лавабото за да го измијам ножот со кој ги сечев јаболката и погледнувам низ прозорецот во кујната кон кујната на Картер.

Мајка му се тетерави покрај лавабото, а Картер се обидува да ја задржи со своите нежни раце.

Моето срце се крши.

Погледнувам на саат. Сега е 16.00 часот.

Имам уште пет часа додека да ги легнам малите (или барем додека да ги натерам да се повлечат во своите соби). Уште пет часа додека да добијам барем една минута за себе, за моите мисли. Уште пет часа додека да се спојам со единствената личност која вистински ме познава.

Картер.